

Parallellsesjon 18. juni 2019

Gir planverktøyene begrensninger?

Moderator: Pedro Ardila, Bærum kommune

Referent: Gørill Horrigmoe, leverandørutviklingsprogrammet

24 personer deltok på denne parallellsesjonen.

Her var det to retninger som kunne besvares:

I - Lovverk og planregime

II- Metoder og verktøy

Oppsummering fra gruppearbeidet:

Gruppe 1, II Metoder og verktøy:

- ✓ I prinsippet bør en tilstrebe å håndtere mest mulig over bakken så lenge man kan gjøre det på en forsvarlig måte. Om det er mulig vil variere fra case til case. Med tanke på vedlikehold er det enklere med anlegg over bakken
- ✓ Modeller er gode verktøy til bruk i planleggingsøyemed og vurdering av ulike løsninger for håndtering av overvann. Modeller er ikke nytt og benyttes i dag, men i altfor liten grad, modellverktøyet gir store mulighet for å finne / teste ut de rette løsninger. Kunnskapen om nytten modellverktøyene varierer veldig mellom kommuner. Deler av disse modellverktøyene er en liten investering i seg selv, men sparer inn i de enkelte prosjekter (kan spare mye på å velge riktig løsning)
- ✓ Lokale tiltak:
  - Redusere spissvannføringen fra treffpunkt taket med 70-90 %
  - Redusert avrenning håndteres i hovedsak lokalt
  - Avrenning fra ekstemvær vil få økt kapasitet ved nevnte punkter
  - 90-95 % av morgendagens bygg står allerede og har et større behov for bedre løsninger enn nye bygg
  - Få frem incentiver for eksisterende bygg
  - Takvann til grøntanlegg
  - Bruke fordrøyningspotensial oppstrøms
  - Bygge en praktisk verktøykasse for lokale tiltak

Gruppe 2, I metode og verktøy

- ✓ Samhandling på tvers av kommunale avdelinger / miljøer
- ✓ Nøkkelord er kommunikasjon og kompetanse
- ✓ Kommunen må ha nødvendig kompetanse for å kommunisere både «oppover» og «nedover» i organisasjonen

- ✓ Private utbyggere må på en bedre måte bli fortalt gjennom planverktøyene hva som kreves av dem
- ✓ Bedre verdikjede, fordeling av kostnader grunneiere i utbyggingssaker & sammenhengende felt/ ulike byggetrinn
- ✓ NOU- ting på gang
- ✓ Endringer i eksisterende lovverk
- ✓ Ansvarsfordeling private/ offentlige
- ✓ Skisse er på tur ut til høring
- ✓ Viktig at det skilles mellom nasjonalt nivå og lokalt nivå
- ✓ Det kreves kursendring=> må mer samhandling inn i arbeidet , alle aktører (private og offentlige)må skaffe seg kompetanse og kapasitet for å kunne samhandle
- ✓ Voksenopplæring av politikerne som må forstå sin rolle

Gruppe 3, både I og II

- ✓ Nasjonal veileder må stille krav for hvordan dette skal løses. Dette må videre inn med bestemmelser i overordnede planer
- ✓ Modellering blir et viktig verktøy
- ✓ Modellere hele kommunen, lage kart som vedlegg til kommuneplaner – avsette arealer => hensynsoner
- ✓ Modellverktøy gir mange muligheter som ikke brukes i nødvendig grad
- ✓ Mer tverrfaglig samarbeid
- ✓ Mer informasjon / kunnskap om område til politikerne
- ✓ Flomve-snitt / krav i veinormer til SV
- ✓ Nasjonal veileder m/ bestemmelser for hver kommune
- ✓ (nasjonalt forslag)
- ✓ Flere sårbarhetsanalyser/ aktsomhetsområder / hensynssoner på kommunens arealdel
- ✓ Økt kompetanse ifbm nye utbygginger + i egen organisasjon (plan)
- ✓ Flomveier må bygges sammenhengende
- ✓ Vassdrag er flomveier, må sikres kapasitet (kan + må krav)
- ✓ Krav må tilpasses stedlige forhold – ROS
- ✓ Få på plass støtteordninger (som Enova) til OV tiltak privat
- ✓ Vanngebyret må være tydelig og presist
- ✓ Dimensjoneringskrav nasjonalt
- ✓ Nasjonal database – gir kunnskap
- ✓ Gå bredt inn, sikre alle at kunnskapsledd er med, sette rammer for problematikken
- ✓ Modellere flomveier
- ✓ Blågrønn faktor og riktig poenggivning fra tak til bakkenivå (regnbud premieres foran grønne tak)
- ✓ Kulturminnefaglig forståelse
- ✓ (hvor har man ikke bygget ifht gammel kunnskap)
- ✓ Tilgjengeliggjøre historisk skadeoversikt for bedre treffsikkerhet
- ✓ Grunnforhold koblet med overflate og tidligere hendelser inn i modellene

Gruppe 4, I metode og verktøy

- ✓ Tilstrebe flest løsninger på bakken
- ✓ Hva som er best avhengig av terreng / forhold
Funksjon til OV – anlegg (infiltrasjon, fordrøyning og flom)
3 trinns strategi
Vanskelig å sette måltall på hva som skal over / under bakken
- ✓ Kommunen må bidra med informasjon om aktuelle steder
  - Statistikk om hendelser
  - utfordringer i området
  - Modeller
  - Terrengdata
  - Ledningskapasitet / modeller
  - Bedre samarbeid mellom kommunen og OV konsulenter
  - Informasjon om OV løsninger som fungerer
- ✓ Det kreves samordning av teoretisk ledningsmodell med real time data - god datakvalitet som:
  - Grunnvannstand
  - Nedbørdata
  - Vannføring i ledningsnett kontinuerlig
  - Vannføring på bakken / sluk
  - Justere avrenningsfaktorer for utvalgte områder
  - Observasjoner kan legges inn i modeller
  - God datakvalitet – høydedimensjoner
  - Erfaringstall fra anlegg (kapasitet)

Gruppe 4, II modell og verktøy

- ✓ Mest mulig løsninger på bakken
Småregn- overflaten + flomveier
Mellomregn på og under bakken
- ✓ Må ha bedre kunnskapsanalyse – ROS og risikoaksept
Evt kost/ nytte analyse for å vite hva man skall sikre,
som tas videre til politikere og inn i planer
- ✓ KP skal konsekvensutredes når arealdel lages
- ✓ Digitaliseringsmodell for å skape innsikt for politisk beslutningsnivå og rutiner for handling
Sammenkobling av sensorikk og værdata

Gruppe 5, I lovverk og planregime

- ✓ Ja, kursendring er i gang !!
- ✓ Lovverket henger etter holdninger og ønsker
- ✓ Lovverket må snu fra straff og gebyr til gulerøtter
- ✓ Mer konkrete planbestemmelser
- ✓ Fokus på ansvar
- ✓ Incentiver
- ✓ Lovverk som tar hensyn til det eksisterende
- ✓ Helhetlig OV håndtering i tidlig fase

- ✓ Gjennomføre overordnede planer
- ✓ Prioriterer miljøhensiktsmessig
- ✓ Gjøre prioriteringer
- ✓ Kompromier
- ✓ Kompetanseoverføring
- ✓ Bevissthet om andre sektorer
- ✓ Storkommuner må gå foran som gode eksempler (disse har råd til innovasjon)
- ✓ I dag er det forskjellige regler fra kommune til kommune- dette må mest mulig fjernes
- ✓ Mangler / varierende lovverk
- ✓ Mangler verktøy for gebyrberegning/ inntekter for overvann

Gruppe 6 II modell og verktøy

- ✓ Modeller er bra- men ikke bedre enn det input man gir dem og kalibrering
- ✓ Det kreves mer fokus på datainnsamling
- ✓ Dijn modell kan være veldig god, men dersom den ikke kan kalibrere kan vi ikke stole på den
– og den har da ingen verdi
- ✓ Krever mer troverdig data

Gruppe 7; II modell og verktøy

- ✓ Mangelfulle verktøy for gebyrberegning / inntekt overvann
- ✓ Forståelig regler fra kom- kommuner
- ✓ Store kommuner må gå foran
- ✓ Tverrsektorielle prioriteringer!!
VA, plan vei- samt miljø og økonomi
- ✓ lovverket henger etter nå vi vil levere nye løsninger
- ✓ gulerøtter i stedet for straff
- ✓ mer konkret tekst i lovverket!